

УНВЕРЗИТЕТ У ПРИШТИНИ
ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ

 РЕПУБЛИКА СРБИЈА АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА КОСОВО И МЕТОХИЈА УНИВЕРЗИТЕТ У ПРИШТИНИ - ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ ПРИШТИНА - КОСОВСКА МИТРОВИЦА			
ПРИМЉЕНО 11.03.2026 ГОДИНЕ			
ОД	БРОЈ	ПРИЛОГ	ВРЕДНОСТ
08/15	70	1	1

ИЗВЕШТАЈ МЕНТОРА О ЗАВРШНОМ МАСТЕР РАДУ

I ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ
1. Име, име једног родитеља, презиме Тамара (Дејан) Ристић
2. Датум рођења, општина, Република: 01.09.2000. године, Косовска Митровица, Република Србија
3. Година уписа на мастер академске студије права 2024/2025 школска година
II НАСЛОВ МАСТЕР РАДА „ЕФЕКАТ ЦАРИНА НА МЕЂУНАРОДНУ ТРГОВИНУ“
III ПРЕГЛЕД МАСТЕР РАДА
<p>Мастер рад под насловом „Ефекат царина на међународну трговину“ чини 86 страна компјутерски обрађеног текста. Рад је писан ћириличним писмом, Times New Roman, величине слова 12, проред 1,5. Структуру рада чини увод у оквиру кога се указује на предмет и циљ истраживања, као и пет повезаних целина, закључак и попис коришћене литературе и других извора. Саставни део рада је Изјава о ауторству којом аутор потврђује личну одговорност за садржај рада.</p> <p>У уводном делу рада изложен је предмет истраживања, структура рада, значај и циљ рада, као и опште и посебне хипотезе. Предмет истраживања мастер рада „Ефекат царина на међународну трговину“ јесте анализа царина као инструмента спољнотрговинске политике и њиховог деловања на савремене токове размене добара и услуга. У оквиру предмета истраживања посматра се начин на који царине утичу на обим, структуру и усмереност међународне трговине, те како измене тарифних стопа мењају конкурентски положај домаћих и страних произвођача, трговински биланс, потрошачке цене и укупну економску ефикасност. Полазна хипотеза овог истраживања заснива се на претпоставци да царине имају значајан и мерљив утицај на токове међународне трговине, како у погледу обима размене, тако и у погледу конкурентности и структуре тржишта. Претпоставка је да повећање тарифних стопа доводи до смањења обима увоза, раста цена за домаће потрошаче и привременог побољшања позиције домаћих произвођача, али да дугорочно може ослабити продуктивност и ометати интеграцију у глобалне ланце вредности. Помоћна хипотеза заснована је на претпоставци да су ефекти царина различити у развијеним земљама и у земљама у развоју, при чему прве имају јаче механизме прилагођавања, док друге трпе дубље и трајније негативне последице. У оквиру истраживања полази се и од претпоставке да мултилатерални трговински оквир, пре свега кроз механизме ГАТТ-а и WTO-а, значајно утиче на ограничење екстремних протекционистичких мера и подстиче већу стабилност и предвидивост трговинских односа међу државама.</p> <p>Предмет анализе у оквиру првог дела који је насловљен „ТЕОРИЈСКИ ОКВИР МЕЂУНАРОДНЕ ТРГОВИНЕ“, јесу концепт, значај и институционални оквир међународне трговине, као и дефинисање трговинске политике као инструмента економске политике.</p> <p>Други део рада „ЦАРИНЕ - ПОЈАМ, ВРСТЕ И ЗНАЧАЈ“ посвећен је дефинисању царина и правног оквира којим је ова област регулисана, економском деловању царина и њиховим макроекономским ефектима.</p> <p>У оквиру трећег дела рада „ЕКОНОМСКИ ЕФЕКТИ ЦАРИНА“ указано је на ефекат који царине</p>

имају на обим трговине и конкурентност, мрежу ланаца снабдевања, макроекономску стабилност, политичке и економске токове, адаптивне стратегије и технолошку интеграцију. Такође је указано и на одлике међународне трговине данас, односно постојања бесцаринских подручја, али и примене царина као санкције и селективних мера у глобалној трговини.

Предмет анализе четвртог дела рада јесте „ЦАРИНСКА ПОЛИТИКА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ“, како је део и насловљен. У оквиру овог дела дат је приказ развоја царина и царинског система у Србији, указано на улогу и ефекте царина, али и на слободан увоз и извоз и облике његовог регулисања.

Тема петог дела рада односи се на „НЕЦАРИНСКЕ МЕРЕ И ЦАРИНСКУ УНИЈУ“. Анализом су обухваћене врсте нецаринских мера, дефинисан појам и карактеристике царинске уније, указано на предности и недостатке царинске уније.

У оквиру закључка резимирани су резултати до којих се у истраживању дошло. Анализа теоријског и институционалног оквира показала је да су царине у прошлости представљале основни механизам заштите домаће производње, али да су у савременим условима глобалне економске повезаности њихови ефекти комплекснији и дубље испреплетени са глобалним ланцима снабдевања, продуктивношћу привреде и позицијом државе на међународном тржишту. Савремени трговински систем карактерише настојање да се тарифне баријере минимизују, што потврђује и улога ГАТТ-а и Светске трговинске организације као институција које теже либерализацији трговине и стварању предвидивог међународног окружења.

IV ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА РАДА

Царине имају важну улогу у економској политици држава, а њихово дејство зависи од начина примене и конкретног економског контекста. У савременом међународном окружењу, царине се више не могу посматрати само као средство заштите домаћег тржишта, већ као инструмент који утиче на глобалне токове трговине, структуру производње, ланце снабдевања и међудржавне односе. Управо због тога, оптимална царинска политика мора бити заснована на пажљивој анализи економских ефеката, процени дугорочних последица и усаглашености са међународним правилима. Само на тај начин могу се остварити циљеви стабилног економског развоја, конкурентности и интеграције у савремене токове светске трговине. Анализом у оквиру појединих делова који су наведени у предходном одељку дат је адекватан приказ правног оквира и стања у области трговине и спољнотрговинске политике у мери који се то у мастер раду може остварити. Кандидаткиња је јасно, прецизно и адекватно изложила тему и указала на ефекте царина на спољну трговину, њен обим, конкурентност, политичке и друге процесе.

V ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ РАДА И ИСТРАЖИВАЊА

Савремене токове у међународној економији и размени карактерише стварање бесцаринских подручја са једне стране и интензивно коришћење царина као политичког средства, чак и средства царинског рата са друге стране. Дејство и ефекти овакве примене царина утичу на међународну трговину, а њихов утицај наставиће се и у будућности. Чињеница да царине повећавају цене увозне робе, штите домаћу производњу, али често воде вишим ценама за потрошаче и могућим трговинским ратовима указује на то да смањују укупну ефикасност међународне трговине, стварајући несигурност на глобалном тржишту. Значај спољне трговине за сваку привреду појединачно, али и свет као целину указује на неопходност подстицања и адекватног регулисања ове области. Царине као инструмент трговинске политике имају сложене и вишеслојне ефекте који се испољавају на микроекономском и макроекономском нивоу. Економски ефекти царина могу бити и позитивни и негативни, у зависности од конкретног економског контекста, степена развијености националне привреде и начина на који се мере примењују. У кратком року царине могу заштитити домаћу индустрију и стимулисати производњу, док у дугом року могу довести до смањења ефикасности, слабљења конкуренције и раста цена.

VI КОНАЧНА ОЦЕНА МАСТЕР РАДА

Мастер рад под насловом „Ефекат царина на међународну трговину“ представља самосталан и оригиналан рад у смислу члана 24. Правилника о мастер студијама Правног факултета Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици. Јасним стилем и широким обухватом проблема кандидаткиња указује на значај царина које имају дугу историју као инструмент заштите домаће производње, контроле увоза, регулисања фискалних прихода и остваривања ширих економско-политичких интереса. Савремени трендови показују да, упркос доминантним принципима либерализације трговине и функционисању Светске трговинске организације, царине и данас представљају један од најзначајнијих инструмената трговинске политике. Коришћење релевантне литературе, систематичним излагањем указано је на правни и економски аспект и значај обрађене теме. Коришћени извори адекватно су навођени у фуснотама и литератури.

VII ПРЕДЛОГ

На основу изложеног, ментор предлаже да се мастер рад под насловом „Ефекат царина на међународну трговину“ прихвати и кандидату одобри одбрана истог.

МЕНТОР

Данијела Петровић